

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 maja 2022 roku

Powód (...) Sp. z o.o. Sp.k. w L. w pozwie, który wpłynął do tut. Sądu dnia 7 czerwca 2021 roku, domagał się zasądzenia od **A. N.** kwoty 4.544 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 grudnia 2021 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów postępowania sądowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w dniu 09 sierpnia 2019 r. pozwany zawarł z powodem umowę najmu samochodu H. (...) nr rej. (...) na okres od dnia 09 sierpnia 2019 r. do dnia 13 sierpnia 2019 r. Strony ustaliły czynsz za najem ww. samochodów w wysokości 70,00 zł brutto za każdy dzień. Pozwany dokonał zwrotu wynajętego samochodu w dniu 18 października 2019 r. Pozwany nie dokonał zapłaty czynszu za ww. okres najmu samochodu w łącznej wysokości 4.970,00 zł. Jednocześnie powód wyjaśnił, iż dochodzi od pozwanego zapłaty czynszu za najem przedmiotowego samochodu w wysokości 60,00 zł brutto za każdy dzień, tj. zapłaty kwoty 4 544,00 zł. W imieniu pozwanego zapłaty za najem pojazdów miało dokonać Towarzystwo (...) S.A. w W. na podstawie wystawionego przez pozwanego upoważnienia do odbioru odszkodowania. Powód zaznaczył, iż przyczyna, dla której Towarzystwo (...) S.A. w W. nie wypłaciło odszkodowania w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego nie jest istotna dla rozpoznania niniejszej sprawy. Nie ma bowiem znaczenia, czy i jakiej treści stosunki prawne łączą pozwanego z osobami trzecimi. Nie mogą one mieć wpływu na obowiązki pozwanego wynikające z umowy najmu samochodu, jaka wiąże pozwanego z powodem. Podkreślono, iż pozwany zobowiązał się zapłacić za wynajem przedmiotowego samochodu w sytuacji, gdy ubezpieczyciel odmówi wypłaty odszkodowania w całości. Pismem z dnia 12 marca 2021 r. pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do dobrowolnego uregulowania należności a pozwany nie spełnił świadczenia. Uzasadniając żądanie zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie wskazano, iż zgodnie z fakturą nr (...) z dnia 11 grudnia 2019 r. zapłata kwoty 4 544,00 zł winna nastąpić w terminie do dnia 20 grudnia 2019 r. Roszczenia stało się zatem wymagalne w dniu 21 grudnia 2019 r. Od tej daty winny być liczone odsetki ustawowe za opóźnienie.

W dniu 10 czerwca 2021 roku wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt I Nc 1683/21/P, uwzględniający powództwo w całości (k. 29).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 40-42) **pozwany A. N.** wniósł o oddalenie powództwa w całości jako przedwczesnego i bezpodstawnego. Zaznaczył, iż sprawczyni szkody z dnia 17 lipca 2019 r. odwołała się do Sądu od mandatu nałożonego przez Policję co wpłynęło na długi czas rozpoznania sprawy przez ubezpieczyciela, na co jednak on nie miał żadnego wpływu. Pozwany nie był bowiem stroną postępowania karnego dotyczącego odwołania sprawczyni szkody. Zaznaczył, iż to wcale nie jego wolą był tak długi okres korzystania z samochodu zastępczego, ale to strona powodowa wskazywała, iż ubezpieczyciel decyduje o okresie wynajmu pojazdu zastępczego. Dalej pozwany wskazał, iż samo upoważnienie do odbioru odszkodowania zawiera braki, dokument ten nie ma daty oraz nie jest wymienione, czy stanowi załącznik do umowy najmu czy też innego dokumentu, a sam podpis pod dokumentem jest nieczytelny i niekompletny.

Pismem z dnia 7.02.2022 r. (k. 98-99) oraz z dnia 14.03.2022 r. (k. 107) powód cofnął pozew o zapłatę kwoty 4.544 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, natomiast podtrzymał żądanie zasądzenia od tej kwoty odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 21.12.2019 r. do dnia 27.01.2022 r. Powód wskazał, iż w dniu 27 lutego 2022 r. ubezpieczyciel wypłacił mu odszkodowanie dochodzone pozwem w wysokości 4544 zł. Podtrzymał dodatkowo żądanie zasądzenia kosztów postępowania.

Bezsporne w sprawie było:

W wyniku zdarzenia drogowego z dnia 17 lipca 2019 r. uszkodzeniu uległ pojazd marki F (...), stanowiący własność pozwanego A. N..

W wyniku uszkodzenia pojazdu A. N. korzystał z pojazdu zastępczego wynajętego u powoda w okresie 09 sierpnia 2019 r. do dnia 18 października 2019 r. Umowa zawarta między stronami ustalała czynsz za najem samochodu w wysokości 70,00 zł brutto za każdy dzień.

Sprawca zdarzenia drogowego z dnia 17 lipca 2019 r. posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. w W..

W dniu 27 lutego 2022 r. ubezpieczyciel wypłacił powodowi odszkodowanie dochodzone pozwem w wysokości 4.544 zł.

Ponadto sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Za sprawcę zdarzenia drogowego z dnia 17 lipca 2019 r., w którym uszkodzeniu uległ pojazd marki F. (...), stanowiący własność pozwanego A. N., uznana została M. F..

W dniu 10 stycznia 2020 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, II Wydział Karny, pod sygn. II W 2453/19/P, uznał M. F. za winną kolizji z dnia 17.07.2019 r. Wyrok uprawomocnił się z dniem 30.10.2020 r., a zatem przed wytoczeniem powództwa w niniejszej sprawie.

/dowód: akta sprawy II W 2453/19/P/

Do podpisania umowy najmu między stronami doszło na tablecie. Pozwanemu przedłożono tablet do podpisania, sprawdził swoje dane, które zostały wpisane, natomiast nie miał możliwości przeczytania całej treści dokumentu ani też nie miał świadomości, iż jest tam upoważnienie, w którym min. zobowiązuje się zapłacić na rzecz powoda wynagrodzenie za najem pojazdu, jeśli ubezpieczyciel w całości lub w części, w terminie wyznaczonym przez spółkę powodową, odmówi wypłaty odszkodowania bądź nie dokona wypłaty w terminie 30 dni od zakończenia umowy najmu. Treść umowy i upoważnienia nie były negocjowane w pozwanym, zostały przygotowane jako wzorzec przez powoda.

/dowód: częściowo zeznania świadka Z. L., k. 84, zeznania pozwanego, k. 84-86/

W upoważnieniu (bez daty), A. N. upoważnił nieodpłatnie powoda do uzyskania od ubezpieczyciela w jego imieniu bezpośredniej wypłaty odszkodowania do kwoty odpowiadającej kosztom wynajmu pojazdu zastępczego, Na wypadek min. dokonanej przez ubezpieczyciela odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub w części bądź nie dokonania wypłaty na rzecz powoda w terminie 30 dni od dnia zakończenia umowy najmu pozwany zobowiązał się zapłacić na rzecz powoda wynagrodzenie za najem pojazdu.

/dowód: upoważnienie, k. 24/

W dniu 11 grudnia 2019 r. powód wystawił fakturę za najem pojazdu zastępczego przez pozwanego na kwotę 4.544 zł, z terminem zapłaty na dzień 20.12.2019 r.

/dowód: faktura nr (...), k. 25/

Pismem z dnia 4.11.2019 r. (...) S.A. w W. powiadomiła powoda, iż odmawia przyjęcia odpowiedzialności i wypłaty odszkodowania. Zaznaczyła jednocześnie, iż w przypadku zakończenia procesu sądowego oraz po otrzymaniu prawomocnego wyroku Sądu, Towarzystwo wróci do sprawy i ponownie rozpatrzy kwestię odszkodowania.

/dowód: pismo z dnia 4.11.2019 r., k. 53/

Pismem z dnia 9 stycznia 2020 r. powód wystosował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 4.544 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Pismem z dnia 12 marca 2021 r. powód wezwał pozwanego do dobrowolnej zapłaty kwoty 4.544 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Pozwany odebrał to wezwanie w dniu 18.03.2021 r.

/dowód: wezwanie z dnia 9.01.2020 r. z dowodem nadania, k. 55-56, wezwanie z dnia 12.03.2021 r. z dowodem nadania, k. 26-27 oraz odbioru, k. 57-/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów których autentyczność co do zasady nie była kwestionowana przez żadną ze stron, jak i dokumenty te nie budziły wątpliwości Sądu.

Sąd oparł się również na zeznaniach świadka Z. L., który potwierdził, że do podpisania umowy doszło na tablecie. Zaznaczył, że klient mógł sprawdzić swoje dane. Znamiennym jest, że świadek odniósł się do sprawdzenia samych danych przez klienta a nie do całej treści umowy czy treści upoważnienia lub innych dokumentów. Sąd uznał, iż zeznania pozwanego są wiarygodne w całości, również w tej części, w której twierdził, iż nie dano mu do przeczytania wszystkich dokumentów, umowy oraz upoważnienia. Zeznania pozwanego układają się w logiczny ciąg zdarzeń, a podpisy pod umową czy upoważnieniem też wskazują, iż zostały naniesione drogą elektroniczną.

Przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd nie opierał się na zeznaniach świadka A. B., gdyż nie wniosły one nic istotnego do sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Wobec cofnięcia przez powoda żądania zapłaty kwoty 4.544 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia Sad, w pkt. II wyroku, umorzył postępowanie w tej części.

W pozostałym zakresie tj. odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 21.12.2019 r. do dnia 27.01.2022 r., Sąd oddalił powództwo.

Zdaniem Sądu treść przedłożonego przez powoda upoważnienie zawiera klauzulę abuzywną w zakresie, w którym nakłada na klienta obowiązek zapłaty na rzecz powoda wynagrodzenie za najem pojazdu, jeśli ubezpieczyciel w całości lub w części, w terminie wyznaczonym przez spółkę powodową, odmówi wypłaty odszkodowania bądź nie dokona wypłaty w terminie 30 dni od zakończenia umowy najmu.

Zbadanie kwestii abuzywności następuje na podstawie czterech przesłanek z art. 385¹ k.c., tj.: (I) postanowienie nie zostało indywidualnie uzgodnione z konsumentem, (II) ukształtowane przez postanowienie prawa i obowiązki konsumenta pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami, (III) powyższe prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy konsumenta oraz (IV), postanowienie umowy nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd stwierdza jednoznacznie, iż pozwany podpisując umowę oraz upoważnienie występował w roli konsumenta (por. art. 22¹ k.c.).

Nie ulega też żadnym wątpliwościom, że pozwany nie miał żadnego wpływu na treść zawiązanego między stronami stosunku zobowiązaniowego, a nawet nie umożliwiono mu zapoznanie się dokładne z tymi dokumentami. Swoboda pozwanego ograniczała się do zaakceptowania lub brak zaakceptowania treści przedmiotowego stosunku, bez możliwości wpływu na jego kształt.

Przechodząc do trzeciej przesłanki należy zauważyć, że z zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. kryterium oceny decydującym o uznaniu klauzuli za abuzywną jest ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszający jego interesy. Uznanie konkretnej klauzuli umownej za niedozwolone postanowienie umowne wymaga stwierdzenia łącznego wystąpienia obu przesłanek: „sprzeczności z dobrymi obyczajami” oraz „rażącego naruszenia interesów konsumenta” (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 2013 roku, I CSK 660/12, LEX).

Zdaniem Sądu przygotowane przez powoda i przedstawione pozwanemu do podpisania upoważnienie dawało powodowi wszelkie uprawnienia do otrzymania odszkodowania, a jakiegokolwiek ryzyko przerzucało na pozwanego. Zrozumiałym byłoby takie ukształtowanie sytuacji pozwanego, która nakładałaby na pozwanego obowiązek zapłaty wynagrodzenia za wynajem pojazdu w sytuacji ostatecznej odmowy wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela w całości bądź w części. Wówczas bowiem wynajmujący byłby konkretnie, bez wątpliwości „stratny” z tytułu zawartej umowy. Natomiast w sytuacji, gdy kwestia wypłaty odszkodowania nie została przesądzona w sposób ostateczny przez ubezpieczyciela, albo ubezpieczyciel zwleka z wypłatą należnego odszkodowania – dobre obyczaj wymagają, aby takie ryzyko ponosił i wynajmujący. Umowa tak winna być ukształtowana, aby wraz z korzyściami przenosiła na wynajmującego również pewne ryzyko np. oczekiwania na wypłatę odszkodowania do czasu wyjaśnienia w całości kwestii odpowiedzialności ubezpieczyciela czy też ryzyko związane ze zbyt późną wypłatą odszkodowania przez ubezpieczyciela. W przeciwnym razie, gdy jakiegokolwiek ryzyko opóźnienia (a nie całkowitej/ostatecznej odmowy) wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela zostało przerzucone na klienta, to takie ukształtowanie praw i obowiązków stron stoi w sprzeczności z dobrymi obyczajami” oraz „rażąco narusza interes konsumenta”.

Na koniec badania abuzywności należy wskazać, że kwestionowane postanowienia nie są głównym świadczeniem głównym, czyli istotnym elementem łączącej strony umowy. Świadczeniem głównym jest tu bowiem udzielanie pojazdu zastępczego oraz zapłata za niego, a nie sposób dochodzenia zapłaty.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, iż w nie było podstaw do dochodzenia od pozwanego zapłaty za wynajem pojazdu zastępczego w sytuacji, gdy trwało wciąż postępowanie likwidacyjne a kwestia odpowiedzialności ubezpieczyciela nie została przesądzona. Ryzyko oczekiwania na wypłatę odszkodowania obciążało w tym zakresie wynajmującego, albowiem abuzywne postanowienia nie wiązały konsumenta (pozwanego).

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż zdaniem Sądu powód wykazał się opieszałością i brakiem dbałości o swoje interesy, gdyż już w dacie złożenia powództwa w niniejszej sprawie była przesądzona kwestia odpowiedzialności sprawcy szkody. W dniu 10 stycznia 2020 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, II Wydział Karny, pod sygn. II W 2453/19/P, uznał M. F. za winną kolizji z dnia 17.07.2019 r. Wyrok uprawomocnił się z dniem 30.10.2020 r., a zatem przed wytoczeniem powództwa w niniejszej sprawie.

Zdaniem Sądu powód, opierając się zapewne na abuzywnych postanowieniach upoważnienia udzielonego mu przez pozwanego i nie czując żadnej potrzeby kontrolowania sprawy u ubezpieczyciela (bo wszelkie ryzyko zostało przerzucone na pozwanego), nie podejmował żadnych działań (a przynajmniej nie zostały one wykazane), aby ustalić, jak wygląda sprawa ustalenia odpowiedzialności sprawcy szkody w pojeździe pozwanego. Tymczasem już przed wniesieniem niniejszego pozwu powód mógł uzyskać odszkodowanie od ubezpieczyciela. Dopiero na skutek działań podjętych przez Sąd w niniejszej sprawie doszło do uzyskania przez powoda odszkodowania od ubezpieczyciela, ale powód tę kwestię mógł już rozwiązać dużo wcześniej, co najmniej od chwili uprawomocnienia się wyroku w sprawie II W 2453/19/P.

Powyższe okoliczności doprowadziły do oddalenia powództwa w części, która została podtrzymana, o czym Sąd orzekł w pkt. I-wszym wyroku.

Sąd również oddalił wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania, uznając ją za stronę przegrywającą sprawę.

1. Odnotować uzasadnienie
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda przez P.I
3. (...) dni z d.d.